Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przewodnik dla beneficjenta

Samorządy

Warszawa 2013

NFOŚiGW

Skutecznie i efektywnie wspieramy działania na rzecz środowiska.

NFOŚiGW – lider systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej nastawiony na EFEKT.

Poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku.

Misja, wizja i cel generalny NFOŚiGW sformułowane w „Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r."

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przewodnik dla beneficjenta

Samorządy

Lista programów priorytetowych na rok 2014[1]

1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi:
- 1.1. Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach
- 1.2. Budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych

2. Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi:
- 2.1. Racjonalna gospodarka odpadami
- 2.2. Ochrona powierzchni ziemi
- 2.3. Geologia i geozagrożenia
- 2.4. Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin

3. Ochrona atmosfery
- 3.1. Poprawa jakości powietrza
- 3.2. Poprawa efektywności energetycznej
- 3.3. Wspieranie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii
- 3.4. System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme)

4. Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów
- 4.1. Ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo

5. Wsparcie międzydziedzinowe
- 5.1. Wsparcie Ministra Środowiska w zakresie realizacji polityki ekologicznej państwa
- 5.2. Zadania wskazane przez ustawodawcę
- 5.3. Wspieranie działalności monitoringu środowiska
- 5.4. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z likwidacją ich skutków
- 5.5. Edukacja ekologiczna
- 5.6. Współfinansowanie LIFE+
- 5.7. SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW
- 5.8. Wsparcie przedsiębiorców w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki
- 5.9. Gekon – Generator Koncepcji Ekologicznych

Wprowadzenie, czyli kilka słów o Narodowym Funduszu

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), wspólnie z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, jako niezależne podmioty prawne, stanowią system finansowania ochrony środowiska w Polsce. Narodowy Fundusz, który w roku 2014 będzie obchodził jubileusz 25 lat funkcjonowania, jest źródłem finansowania przedsięwzięć ekologicznych o charakterze ponadregionalnym. Natomiast 16 wojewódzkich funduszy od 20 lat wspiera finansowanie ochrony środowiska na poziomie regionalnym.

Podstawą działania Narodowego Funduszu jest ustawa Prawo ochrony środowiska. Aktualnie najważniejszym zadaniem Narodowego Funduszu jest efektywne i sprawne wykorzystanie środków z Unii Europejskiej (w tym Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko) oraz w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Krajowego Systemu zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) oraz Instrumentu finansowego LIFE+. Głównym celem wdrażanych przez Narodowy Fundusz instrumentów finansowych jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki wodnej w naszym kraju. Wdrażanie projektów ekologicznych, które uzyskały lub uzyskają wsparcie finansowe ze środków zagranicznych oraz dofinansowanie tych przedsięwzięć ze środków Narodowego Funduszu będzie służyło osiągnięciu założonych efektów ekologicznych, wynikających z podjętych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych.

[1] http://www.nfosigw.gov.pl/srodki-krajowe/informacje-ogolne/lista-programow-priorytetowych/

Programy priorytetowe

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zarządza finansami publicznymi przeznaczonymi na działalność ekologiczną poprzez programy priorytetowe. Programy priorytetowe stanowią ofertę dla potencjalnego beneficjenta oraz narzędzie realizacji „Strategii działania Narodowego NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku". Programy priorytetowe są tworzone w oparciu o priorytety określone w Strategii oraz o „Listę priorytetowych programów NFOŚiGW", zatwierdzaną corocznie przez Radę Nadzorczą NFOŚiGW. W programie znajdują się elementy, których spełnienie – co do zasady – powinno stanowić podstawę do udzielenia dofinansowania i zawarcia umowy.

Program priorytetowy jest najważniejszym i podstawowym dokumentem, z którym należy zapoznać się przed wystąpieniem do Narodowego Funduszu z wnioskiem aplikacyjnym o dofinansowanie. Program zawiera:

- cel i wskaźniki jego osiągnięcia,
- podstawę prawną udzielania dofinansowania,
- budżet programu i okres jego wdrażania,
- rodzaje beneficjentów i przedsięwzięć,
- procedurę i kryteria wyboru przedsięwzięć,
- szczegółowe zasady udzielania dofinansowania.

Postępowanie przy ubieganiu się o dofinansowanie

Krok I
Pomysł

Przeanalizowanie swoich potrzeb i możliwości.

Wybór i zapoznanie się z odpowiednim programem priorytetowym.

Wszystkie programy priorytetowe są dostępne na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.

Krok 2
Wniosek

Zapoznanie się z wymaganą dokumentacją składaną wraz z wnioskiem.

Wypełnienie i złożenie wniosku na obowiązującym formularzu wraz z wymaganymi załącznikami, w terminie podanym w ogłoszeniu konkursowym.
W przypadku naborów w trybie ciągłym wnioski składane są przez cały rok, aż do wyczerpania alokacji przewidzianej dla danego programu priorytetowego.

Podstawowe załączniki do wniosku to:

- harmonogram rzeczowo-finansowy (wzór NFOŚiGW);
- decyzje administracyjne niezbędne do realizacji inwestycji w zależności od jej rodzaju;
- opinia właściwego organu o celowości przedsięwzięcia;
- inne dokumenty wskazane w ogłoszeniu konkursowym. Dla trybu ciągłego wymagane załączniki są wymienione w części B wniosku (ekologiczno-technicznej).

Sposób składania wniosków

Wnioski należy składać do kancelarii NFOŚiGW osobiście lub w formie przesyłki za pośrednictwem operatora pocztowego lub firmy kurierskiej.

Od 1 sierpnia 2013 r. w Narodowym Funduszu działa Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD), umożliwiający wypełnienie i złożenie kompletnego wniosku w wersji elektronicznej w ramach niektórych programów priorytetowych.

Wkrótce wszystkie nabory wniosków będą obsługiwane przez GWD, dostępny na stronie o adresie: http://gwd.nfosigw.gov.pl

Krok 3
Rozpatrywanie

Ocena formalna wniosku o dofinansowanie

Każdy wniosek o dofinansowanie podlega ocenie formalnej. Wynik oceny decyduje o dalszym procedowaniu Wniosku lub jego odrzuceniu.
Istnieje możliwość uzupełnienia przez wnioskodawcę niezbędnych, brakujących dokumentów.

Ocena merytoryczna: ekologiczno-techniczna, finansowa oraz w zakresie pomocy publicznej

Wnioski o dofinansowanie, które zostały pozytywnie ocenione pod względem formalnym podlegają ocenie ekologiczno-technicznej i opcjonalnie finansowej oraz w zakresie pomocy publicznej. Ocena jest dokonywana równolegle.
W przypadku wniosków wymagających wyjaśnienia lub uzupełnienia wnioskodawca jest informowany o konieczności złożenia wyjaśnień lub uzupełnień i zobowiązany do dostarczenia brakujących dokumentów we wskazanym terminie.

Negocjacje warunków dofinansowania przedsięwzięcia

Po pozytywnej ocenie Wniosku i umieszczeniu go na liście rankingowej, wnioskodawca zapraszany jest na negocjacje warunków dofinansowania przedsięwzięcia.

Po zakończeniu negocjacji zostaje podjęta decyzja o udzieleniu dofinansowania.

Krok 4
Realizacja projektu

Umowa

Po podjęciu uchwały przez Zarząd lub Radę Nadzorczą następuje podpisanie i uruchomienie umowy.
Realizacja umowy powinna przebiegać zgodnie z przyjętymi warunkami i harmonogramem rzeczowo-finansowym.

Obowiązki promocyjne beneficjenta

Beneficjent pomocy finansowej udzielonej przez NFOŚiGW zobowiązany jest do promocji realizowanego zadania. Obowiązki promocyjne określa „Instrukcja oznakowania przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków NFOŚiGW".
Oznakowaniu podlegają:

- przedsięwzięcia inwestycyjne w miejscu ich realizacji poprzez zamontowanie tablic informacyjnych, a potem pamiątkowych;
- publikacje i materiały promocyjne;
- ruchome składniki majątku i elementy wyposażenia;
- strony internetowe.

Kto może ubiegać się o dofinansowanie?

- jednostki samorządu terytorialnego (jst);
- przedsiębiorcy świadczący usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Ogólne zasady udzielania dofinansowania

- dofinansowywane są projekty przynoszące efekt ekologiczny;
- zakres zadań i kierunki dofinansowania są określone w programach priorytetowych;
- dofinansowanie może być udzielone tylko na przedsięwzięcia, które nie zostały zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie;
- o przyznaniu dofinansowania decyduje Zarząd lub Rada Nadzorcza;
- najważniejszym kryterium jest planowany efekt ekologiczny;
- wypłata i rozliczenie środków następuje po przedstawieniu przez beneficjenta dokumentów potwierdzających poniesione koszty przedsięwzięcia.

Formy dofinansowania

- nisko oprocentowane pożyczki preferencyjne (w niektórych programach z możliwością częściowego umorzenia);
- dotacje, w tym:
  - dopłaty do oprocentowania pożyczek;
  - częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych;
  - dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji;
  - dofinansowanie zbierania porzuconych pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Poziom dofinansowania udzielanego przez NFOŚiGW określony jest w każdym w programie priorytetowym. Zwykle wymagany jest także określony wkład własny beneficjenta.

Tryb rozpatrywania

Aplikowanie o dofinansowanie może odbywać się w trybie ciągłym lub konkursowym.

- W trybie naboru ciągłego, wnioski przyjmowane są i rozpatrywane na bieżąco, aż do wyczerpania środków przewidzianych w danym programie priorytetowym.
- W naborze wniosków w trybie konkursowym sposób postępowania określa Regulamin konkursu, który jest zatwierdzany przez Zarząd oraz publikowany na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl wraz z ogłoszeniem o naborze wniosków.

Pomoc publiczna

Udzielanie wsparcia finansowego przez NFOŚiGW podmiotom gospodarczym może być – zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – uznane za pomoc publiczną. W tym przypadku wnioskodawca wypełnia dodatkowe części wniosku o dofinansowanie odnoszące się do pomocy publicznej.

Strategia działania NFOŚiGW na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 r.

Strategia NFOŚiGW ma na celu określenie roli oraz zadań NFOŚiGW na kolejne 4 lata, z wyznaczeniem planowanych do podjęcia działań do roku 2020. Zdefiniowane w Strategii działania, za pomocą wsparcia finansowego udzielanego przez Narodowy Fundusz, mają przyczynić się do poprawy stanu środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Strategia NFOŚiGW 2013-2016 jest wynikiem analizy efektów wdrażania Strategii działania NFOŚiGW na lata 2009-2012 oraz uwzględnia kierunki rozwoju określone w dokumentach programowych, tj. w Polityce ekologicznej Państwa oraz Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko Europa 2020. Zakłada się, iż w okresie realizacji Strategii NFOŚiGW priorytetem stanie się finansowanie przedsięwzięć stanowiących innowacyjne rozwiązania w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Kontynuowane będzie wsparcie szeroko rozumianej gospodarki niskoemisyjnej realizowanej poprzez:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawę efektywności energetycznej,
- poprawę efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawę efektywności gospodarowania odpadami,
- promocję nowych wzorców konsumpcji oraz zapobieganie zmianom klimatu.

Cel generalny to poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku. Jego realizacja prowadzona jest w ramach czterech priorytetów środowiskowych:

PRIORYTET 1: ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.
PRIORYTET 2: racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi.
PRIORYTET 3: ochrona atmosfery.
PRIORYTET 4: ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
02-673 Warszawa, ul. Konstruktorska 3 a
tel. (+48 22) 45 90 100
fundusz@nfosigw.gov.pl

www.nfosigw.gov.pl

Wydrukowano na papierze z certyfikatem PEFC